

v nordickém zászvěti do služby ve válce bohů. Posléze přibyly další dva díly v letech 2002/2003 a 2007. V roce 2014 pak vyšel celý cyklus v jednom svazku *Valhala*. Děj se rozvíjí do alternativního světa, ve kterém Němci vyhráli s pomocí severské magie druhou světovou válku a vládou světu. Disidentské hnutí složené mimo jiné i z významných vědců a vůdců se snaží tento stav změnit. Dílo jako celek je považováno za jeden z nejdůležitějších textů současné české fantastiky.

Románem *Prsten od vévodkyně* (2011) přispěl do fantaskní série *Kroniky karmínových kamenů*. Zálibu v námořní dopravě spojil s úvahami o světové geopolitice v románu z blízké budoucnosti *Křižník Thor* (2013). Po úpadku Spojených států je západní svět v rozkladu a na mořích se rozmáhá novodobé pirátství, zatímco Evropa bojuje s nedostatkem surovin.

Námořnické znalosti i vlastní zkušenosti kapitána jachty zužitkoval například v publicistických knihách *Plachty v ohni* (2009) a *Za tajemstvím Vlaštovek a Amazonek* (2011).

Díky svému technickému vzdělání má Novotný nejlepší předpoklady psát hard science fiction, ovšem jeho zájem o humanitní vědění a filozofické přesahy z něj činí tvůrce univerzálního, jeden z nejzajímavějších hlasů v české fantastické tvorbě.

FRANTIŠEK NOVOTNÝ

JAK JSME SI POŘÍDILI AUTO ANEB SLOHOVÁ PRÁCE Z ALTERNATIVNÍHO SVĚTA

Osnova:

1. Jak jsme šetřili a tatínek se učil řídit.
2. Jak jsme tábořili na pouti a tatínek se šel zaregistrovat.
3. Tatínek vítězí ve volební kampani kupujících.
4. Jak jsme prošli garanční prohlídkou.
5. Jak jsme jeli domů a stali se slavnou rodinou.

Na auto jsme šetřili dlouho. Naše rodina s tím začala ještě dříve, než jsem se narodil, jelikož mám staršího bratra Vildu a ještě starší sestru Adélu. Oni byli kvůli tomu šetření nejméně naštvaní, bratr Vilda proto, poněvadž mu tatínek odmítl koupit v prodejně Trumf kalhoty tyrolačky s padacím mostem a on tím pádem před spolužáky v učňáku neobstál. Adéla zase zuřila jiným způsobem, brečela v koutě a vyřvávala, že je furt panna a to jenom proto, že nemá nic na sebe.

Ale náš tatínek nepovolil. A maminka ho podporovala, protože za to mohla. To ona zdědila po babičce padesát let starý stolní počítač Commodore a přinesla jej tatínkovi věnem. Tatínek měl ještě ze svobodných časů program „Hrou dobrým motoristou“, koupil jej z druhé ruky od veksláků, a tak to dali dohromady. Pamatuju si, jak se jednou Adéla opět naštvála a ječela na maminku, stejně si tě vzal jenom kvůli tomu komodóru! Jenže si nevšimla, že v jediné světničce naší vilky je i tatínek, a ten jí vzápětí dal ohromnou facku. Zasloužila si to, potvora jedna!

Zkrátka tatínek a maminka měli jeden cíl a šli tvrdě za ním. Vždycky večer posledního dne každého měsíce počítali rukou společnou naše úspory a pak tatínek na černé prkénko – které,

co si pamatuju, bylo natlučeno místo prasklé obrazovky na přední straně našeho televizoru - napsal křídou velké číslo, které ukazovalo, kolik měsíců budeme muset ještě šetřit.

Když jsem začal chodit do školy, objevila se tam konečně jenom jedna číslice a já celé večery trávil koukáním na ten černý obdélník a pořád dokola jsem si přál - ať už je tam nula, ať už je tam nula...

Tatínek trávil večery obdobně. Zíral do vybledlé, mnohokrát přiřhavané obrazovky staříčkého Commodoru, ruce na volantku simulátoru a učil se podle programu „Hrou dobrým motoristou“ řídit auto a maminka mu přes rameno napovídala a sahala po malinkaté šaltrpáce, kterou měl pod volantkem na klíně. Tak hřejivé byly naše rodinné večery.

Jenom Vilda furt hudral, že nemáme ani tu blbou televizi, ale tatínek měl spočítáno, že nová televizní obrazovka by odálila splnění jeho životního snu o dva měsíce. Jenže Vilda si furt nedal pokoj a řekl, že místo televizoru si naši pořídili mě a že z toho on nic nemá. Hned vyfasoval facáka a já se rozbrečel, že nejsem žádný televizor, a tatínek mě chlácholil a brblal cosi o tom, jak jsou zimní večery dlouhé.

V neděli jsme chodili na procházky po silnici od jednoho vraku ztroskotaného auta k druhému. Lemovaly oba příkopy silnice souvislou řadou a tatínek do nich lezl, sedal si na místo řidiče a ověřoval si to, co ho naučil program „Hrou dobrým motoristou“. Kroutil volantem, pokud vrak ještě nějaký měl, tvářil se bojovně a maminka mu tleskala.

Vytrvalost i hory přenáší, praví přísloví, a moudrost lidu se projevila i na naší rodině. Letos, 31. června, namaloval tatínek televizoru na čelo velikánskou nulu. Ženo, děti, pravil slavnostním hlasem, máme našetřeno, po žních vyrazíme do městečka na pouť a na jarmarku si koupíme auto. A potom hlučně popotáhl, maminka brečela, já křičel velice nahlas hurá a Vilda s Adélou se na sebe posupně šklebili.

Všech šest zbývajících týdnů jsme pilně cvičili. Maminka studovala autoatlas našeho okresu a na kousky novinového papíru si vypisovala kilometry, kde jsou hlubší díry než dva metry a také brody s bezpečnou hloubkou. Nám dětem tatínek vyrobil z vrakových součástí učební pomůcky, na kte-

rých jsme trénovali utahování šroubků, nýtování plechů, uzlování lanek od plynu a od ruční brzdy a všechno to, co musí rodina zvládnout, než může bezpečně nastoupit do čerstvě koupeného automobilu.

Jednotlivé úkony nám tatínek pečlivě měřil se stopkami v rukou a varoval nás, děti, neberte to na lehkou váhu, garanční opravy jsou pro kupujícího velice náročně, a přece víte, že na ně budeme mít jenom hodinu a pak nás jarmarečnický automobilák nemilosrdně vystrčí na silnici!

Nejhorší jsem to měl já, a musím přiznat, že koncem července jsem zapochyboval, zda je to dobrý nápad - koupit si auto. Tatínek uřezal našemu jedinému stolu nohy ve třicetacentimetrové výši, od té doby obědváme a večeříme jako Turci na zkrřížených nohou, a odspodu na desku stolu připevnil různé trubičky, plechy, šrouby, pružiny, trouby od kamen jako tlumič výfuku a všechna ostatní hejblata, co má auto pod břichem.

Jaroušku, synku, ty jsi nejmenší, oslovil mě, jakmile uzavěme koupi, vrhneš se pod auto a pozutahuješ všechno, co jen uvidíš. Pamatuji si, chlapče, že bezpečnost rodiny je v tvých rukou, dodal a pak, prázdniny neprázdniny, mě dřel každý den jako nevolníka - pod auto - ven - pod auto, teda pod stůl - ven - a tak pořád dokola.

Na pouť jsme vyrazili za svítání. Tatínek nesl na zádech batoch s penězi, maminka vojenský stan z výprodeje, kotlík, pytlík brambor a ostatní tábornické vybavení, bratr Vilda obrovskou zavínovačku s vercajkem, Adéla orezlý propanbutanový vaříč a pronajaté spací pytle, no a já zbývajících drobnosti.

Do městečka jsme dorazili před polednem, zpocení jako koně, a Adéla zase kňourala, anžto si odřela paty. Všude byly mraky lidí, většinou také vybaveni na přenocování, ale my vyhlíželi hlavně rodinné výpravy vystrojené podobně jako ta naše batohem penězákem. Chtěli jsme vědět, jaká bude konkurence. To se ví, že nás ostatní očumovali, a z davu se nesly výkřiky, hele, koukni se, další si dou kupovat auto, a pak že prej lidi nemaj peníze, kde asi na to vzali, nádivové, vidíte, jak se nesou?! - a my se opravdu nesli, protože v tom okamžiku jsme byli někdo.

Jarmark byl jako vždy na louce u řeky za městečkem, stálo tam spousta bud, kolotočů a stánků s cukrovými špalky, lízátky, mluvícími kalkulačkami, roboty na setrvačnick, rendlíky a cedníky, patentními léky proti AIDS, magnetickými disky třetí jakosti, malovanými šátky z igelitu, polévanými srdci z náhražkového perníku, přiřazenými televizory, automatickými pračkami na pero a uprostřed vši té vřavy, jekotu, smíchu, halekání, pláče, drkotání a skřipání kolotočů, kvílení, povyku a tartasu kraloval velký stan a v něm bylo vystaveno pět aut, pět bouráků s lesklými, tu a tam pomačkanými a poškrabanými karoseriemi.

Tatínek zafrkal nosem jako jezevčík, když zvětrí lišku, a s hypnotizovanými očima kráčet jako ve snách k automobilákovu stánku.

Heleno, vidíš tu krásu, úpěl tenkým hláskem, ale maminka v tom okamžiku selhala. Zapomněla se totiž u boudy s těmi pračkami na klíček, kde už hlouček ženských, vážných zájemkyň, hlasitě vyvolával svoje přednosti kupujícího. Maminka v koutku srdce toužila po pračce už dávno a teď podlehla. Lidíčky, spustila s vervou, když rozrazila šik před stánkem, kdo má větší právo na pračku než já? Koukněte, mám tři děti a diplom zasloužilé matky za ně, přitom ukázala na nás, teda na Vildu, červenající se Adélu a na mě, a kdo dnes má víc? Jenom si všimněte jejich umouněných šatů, perfektně agitovala, a to prosím ráno byli jako z cukru. Jsem už z toho zoufalá, peru od rána do večera a pořád je to málo. Mnohdy nemám ani čas, abych uvařila, jen se podívejte, jak je ten malý hubený, to jako myslela mě, přece byste nebyli tak krutí a nedopustili, aby moje děti zahynuly hladem! Dopřejte mi dobročinní pračky, žadonila na všechny strany, já můžu platit hotově, naklonila se k jarmarečníku pračkaři, který právě obrovskou klikou natahoval jednu ze dvou vystavených praček, vidíte toho muže s naditým penězákem – tak to je můj manžel. Tím se dopustila strategické chyby, s jarmarečníkem se totiž ohlédl po tatínkovi i ty ostatní ženské a podle obrovitosti batochu poznaly, co vlastně jdeme kupovat.

Jdou kupovat auto, vykřikla jedna z nich, co tady zacláníš, ty důro, přidala se druhá, a pak maminku potupně vyhnaly

s takovými nadávkami, které zde nemohu vypsát, neb by mi byla snížena známka z mravů.

Mezitím se tatínek zařadil do fronty, kde už stáli jiní pánové s penězáký na zádech. Bylo jich asi tucet a mezi nimi pan Jonáček, náš soused, který taktéž šetřil na auto. Byl jsem rád, že si tatínek nevšiml maminčina zaváhání, to myslím, jak ji zlákal ten stánek s pračkami, že mohl klidně halekat z fronty, Heluš, běž s děckama postavit stan, já se tady nechám zatím zaregistrovat, a pozdravil se s panem Jonáčkem, který se tvářil poněkud kysele.

Našli jsme si čtverec udupané hlíny a než se vrátil tatínek z registrace, měli jsme stan už postavený a v kotlíku se vařily brambory k večeři. Zítra nás čeká tvrdý kvalifikační boj, pravil ustaraně tatínek, když se skládal k vařiči, aby si ohřál zkůřelé ruce, neboť k večeru začalo studeně foukat z okolních strnišť, je přihlášeno čtrnáct zákazníků. Tož děcka, nevím, nevím, zda to dokážeme, kroutil ustaraně hlavou. Jaroušku, ne abys vykřikl, až tě v noci budu budit, napomenul mě ještě předtím, než jsme ihned po večeři zalezli do pronajatých spacáků.

Vůbec jsem nevykřikl, i když byla tma tmoucí a tatínek se nade mnou strašidelně tyčil a Vilda hlasitě chrápal jako dospělý chlap. Vyplížil jsem se bez řeči z našeho stanu, přeplazil se padesát metrů a pod okrajem celtoviny vnikl do automobilákovu stánku. Tady stály ty nádhery, zosobněné tatínkovy sny. Plazil jsem se okolo nich a čenichal nosem ze všech sil.

Jak to říkal tatínek? Musíš cítit benzin, ale ne zas moc. Tam, kde ho neucítíš, zapomněli ve výrobě namontovat benzinovou nádrž, a tam, kde to hodně smrdí, je zase nádrž děravá a benzin vytek. Zaplazil jsem se i pod auta a sahal na katry. Musí být od oleje, pokud jsou čisté, ušetřili ve fabrice olejovou náplň, i to jsem věděl od tatínka, a tak jsem poctivě hmatal na břicha všech pěti autáků. Dvakrát jsem nenahmatal nic, jenom prázdnou díru, ale u posledního auta úplně vpředu to bylo v pořádku, málem jsem se v té kaluži oleje utopil. Tak jsem se honem vyplížil ven, protože kdyby mě jarmarečník nacytal, ležel na pultě, pod sebou nafukovací matraci, a chrápal ještě víc než Vilda, tatínka by diskvalifikovali pro nedovolené nákupní praktiky a my bychom se vrátili s bžundou.

Já se sice vrátil bez břundy, ale zato s vrstvou převodového oleje na všech částech těla, a tatínek, který na mě čekal, pravil, tak co, a já zašeptal, ten úplně vpředu, tatínku, a on na to, jo, to je ta flekatá zrezavělá metalíza, a pak si na mne sáhl a zeptal se, už ses někdy, Jaroušku, koupal o jedné v noci, a šli jsme si stoupnout do řeky. Tatínek funěl, drhl ze mne olej pískem, voda bublala přes kameny a já hrdinně držel jako náčelník Apačů u mučednického kůlu. Děkuji ti, Jaroušku, zašeptal tatínek ještě, když jsme se opět soukali do spacích pytlů, a pak jsem usnul.

Kvalifikace začala brzy ráno. Všichni lidé u ostatních krámků přerušili svoje vychvalování, jako jak jsou dobří kupující, a nahrnuli se před automobilákův stan, aby si vyslechli kvalifikační projevy uchazečů o letošní titul autozákazníka.

Tatínek se dostal na řadu, když sypala desátá. Dámy a pánové, již jako útlý hošík jsem veškerý volný čas trávil v divočině mimoúrovňových křižovatek, podléhaje volání dalek, dalek modravých obláčky výfukových plynů, jež v tehdejších dobách byly ještě hojné. Omámily mou duši navždy, zahájil velkolepě, a již ve druhé třídě jsem znal nazpaměť životopis Klementa Laurina a udivoval tímto ojedinělým výkonem školní inspektory, abych si jejich pozornost udržel až do třídy osmé, když jsem výhradně klel rapid favorit, pokračoval tatínek a líčil dál fascinovanému publiku své jinošství a posléze i seznámení s maminkou, v níž získal tak skvělou pomocnici pro splnění svého celoživotního snu. Leč ani my jsme nezůstali nečinní. Zapojili jsme se pantomimicky do tatínkova volebního boje. Maminka v plavkách vyskočila za automobilákovými zády na prodejní pult, byl ideálně prázdný, a předvedla gymnastické cvičení se zapalovací soustavou. Červené a žluté kabely od svíček ožily v jejích rukou jako koráloví hadi v teplé vodě tropických moří, na špičce nosu balancovala rozdělovačem a zapalovací cívku si nechala běhat jako jojo od konce jedné ruky na konec druhé. Jakmile skončila, ihned na její místo nastoupil bratr Vilda, který se představil žonglováním se sedmi francouzskými klíči. Ale největší úspěch sklidila Adéla, jelikož její erotický výstup s hasákem byl odměněn frenetickým potleskem, ke kterému se přidal i automobilák, a to už je co říct, neboť z poutí byl zvyklý na leccos.

Dejte mi auto, nebo smrt, vykřikl nakonec tatínek do doznívajícího potlesku a – a vítězství bylo naše. Měřič koupěschopnosti pod pultem ukázal maximum a tatínek byl jmenován prvním kupujícím. I pan Jonáček uspěl, i když se kvalifikoval taktak, jako pátý.

Beru tu zrezavělou metalízu, pravil ledabyle tatínek k prodávajícímu jarmarečníku a přitom na mne spiklenecky mrkl.

Jako první kupující máte právo výběru, a je-li to vaše přání, máte ji mít, odvětil automobilák, kup provedeme v poledne, připravte si oheň na placení a uvědomte si, že ke garančce vám nepřidám ani minutu, připojil na půl úst a rychle odbyl i čtyři zbývající zákazníky.

V poledne bylo na plácku před stánkem s auty navrženo pět hranic. Na podkladu z útržků novin a chuchvalců dřevité vlny spočívaly do pyramid vyskládané balíčky ušmudlaných bankovek. Hlídal je důležitě se tvářící okrskář, a automobilák v doprovodu pana Bláhy, notáře z městečka, chodil od jedné hromádky k druhé, přepočítával peníze, říkal, v pořádku, pan Bláha si vždy cosi zapsal do lejster, co nosil na levé ruce, jako když se chová mimino, a pak automobilák vždy škrtl zápalkou a za chvíli se nad jarmarkem zvedalo pět černých kouřových sloupů. Kolikrát jsme v minulých letech závistivě vyhlíželi z naší vilky, když se tu a tam zvedaly na obzoru podobné sloupy. A teď jsme se konečně dočkali toho štěstí, že i naše peníze se měnily v dým.

Až dohořela i ta nejposlednější bankovka, byla koupě uzavřena a mohlo se přistoupit ke garančním prohlídkám.

Začněte, zavelel automobilák, už bez zápalek, a převrátil digitální přesýpačky. Já hned na začátku ztratil cenné sekundy, protože když se tatínek, maminka, Vilda s Adélou, celá familie Jonáčků a též ostatní tři rodiny vrhli k autům, zůstal jsem stát a zíral na přesýpačky. Byl to nový model, ve skleněné trubice mezi baňkami místo obvyklého mlýnského kolečka vrčela malá turbínka, která přes převod, vyvedený skleněnou stěnou, převracela lístečky s nadepsanými minutami.

Jaroušku, zaúpěl tatínek vyčítavě, tlačil právě naše auto ven ze stánku, nezevluj!, a já se zahanbeně vzpamatoval a vrhl se střemhlav pod auták. Šlo nám to jako na drátku. Vilda jediným

máchnutím rozhodil zavinovačku s vercajkem podél celé délky vozu, ležela tam jako urvaný těžební pás korečkového bagru, a každý si bral, co potřeboval. Maminka s Adélou štípačky, šroubováky a svítky drátu na elektroinstalaci, tatínek nástrčkové klíče na svíčky, Vilda speciální s navařenou trubkou na utažení disků, a já ty obyčejné stranové na drobnosti.

Na chvilku nás vytrhly z práce dva zoufalé výkřiky. To pan Jonáček a ještě jeden zákazník zjistili, že jejich auta nemají motory. I mne to vyvedlo z tempa, ale vzápětí jsem opět pilně drátoval výfuk. Jak jsem blahorečil tatínkovi za jeho trénin-gové metody s troubami od kamen.

Hodina uběhla než bys řekl švec. Do vozů, zavelel automobilák, my, tak jak jsme byli umounění, jsme se vecpali do vozu, maminka dopředu vedle tatínka, s ostražitým výrazem v obličeji a prst založen v autoatlasu, já vmáčknut mezi Vildou a zářící Adélou, ještě v ní mocně pracoval úspěch jejího erotického výstupu, nahodte motory, velel dál jarmarečník, tatínek ruče spojil dva drátky, na nichž maminičky obratné ruce vykouzlily umné háčky (spínací skříňka našemu autu chyběla, což jsem v noci přehlédl), a světe div se, motor nastartoval. Tatínek škrůňhavě zařadil a my se rozjeli. Ať už vás tady nikdy nevidím, zařval za námi automobilák nadšeně předepsanou formuli, a samozřejmě totéž, i když méně bujaře, vykřikl i za zeleným stejňem pana Jonáčka, jelikož i on se vydal krokem v našich stopách. Heroickým úsilím se mu totiž podařilo namontovat zadní sedačky obráceně a vyříznout v podlaze za nimi dva podélné otvory, jimiž stará Jonáčková a jejich Francek prostrčili nohy, a nyní se jimi vehementně odráželi, aby urazili alespoň předepsaných padesát metrů, protože jinak by auto propadlo eráru. Další vyjíždějící vozy se mi již nepodařilo zahlédnout, neb celá pouť se skryla za modrým dýmem, a já pochopil to tatínkovo volání modrých dálek.

Děti, maminko, my jedeme, křičel tatínek šťastně, my jedeme! A zařadil vyšší rychlostní stupeň. Kupodivu mu to šlo, i auto jelo dál, čemuž se nejvíce divil skeptik Vilda. To není možné, ono to fakt jede, to snad není možné, říkal pořád doko-la až do okamžiku, kdy se při přejezdu kolejové vlečky kousl do jazyka. To tě odnaučí pochybovat, ulevil si tatínek, vyděšen

jeho bolestným zavytím, a s gustem přidal plyn. Což byla chyba, protože hned jsme vltli do rigolu, auto nadskočilo, ozval se skřípot plechu a já uviděl přímo pod nohama popraskaný asfalt silnice.

Tatí, zastav, vypískla Adéla, ztratili jsme podlahu, ale tatínek nedbal. Posedl ho motoristický ďas, konečně mohl holdovat své vášni a rozhodl se vyholdovat si ji až do dna.

Nevadí, děti, volal z předního sedadla, držte nohy nahoře, motor táhne dobře a to je hlavní.

Oskare, myslí na děti, zakvílela maminka, ale tatínek jenom přidupl plynový pedál. Naštěstí jsme byli všichni, Vilda, Adéla a já, kvůli našemu stolu zvyklí sedat se zkříženýma nohama, a tak jsme chybějící podlahu nepostrádali. Horší bylo, že celé auto se na každém hrboleu zavlnilo jako stonožka a v karoserii to zlověstně skřípělo.

Když jsme najížděli na okresku a auto se zhouplo na hraně křižovatky, odpadl se značným rachotem celý zadní díl i se zavazadlovým prostorem. Učiliště, kde se Vilda připravoval k maturitě, bylo s konečnou platností bez vercajku, a mně začalo táhnout na záda, ale nechtěl jsem tatínkovi kazit radost. Co se děje, děti, volal dozadu, nic, otecko, jeď dál, zařval mu do ucha i přes pokousaný jazyk Vilda, kterému se ze zarudlého obličeje divně leskly oči. Konečně se i v něm probudily otcovské geny.

Oskare, okamžitě zastav, nebo se stane něco hrozného!, bĕdovala maminka, tak jsem si to cestování automobilem nepředstavovala, tak slyšíš, zastav, nepřestávala protestovat a sápala se po šaltrpáce, ale tatínek ji držel železnou rukou, jako by to bylo skutečné kormidlo škuneru v bouři a on kormidelník Vlnovský, a my se řítily dál. Jsem přesvědčen, že právě tehdy pojal tatínek ten úmysl, jenž nás přivedl ke slávě.

No tak, Heluš, domlouval mamince, teď nemůžu zastavit, nemusel bych už vůbec nastartovat. Víš, jaká to bude sláva, až DOJEDEME do vesnice, a tehdy pochopila i maminka. Držela nejen jazyk za zuby, zkroucená nabok držela i šaltrpáku, když už v rychlostní skříni nedrželo nic, ani jeden kvalt, a přitom úsečně vyrážela, oválná vlevo, kulatá metrová vpravo, vyplněná vodou pod horizontem, a my děti vzadu jásalý, protože byla zase rodinná pohoda.

Tak jsme se přiřítli v oblacích prachu do rodné vesničky, ale to už z naší limuzíny byla bugina, neboť během cesty odpadly nejen blatníky, ale i střecha, která nebyla projektována na tak dlouhotrvavý tlak vzduchu. Motor najednou začal jít jenom na dva válce, rapidně jsme zpomalili a to bylo naše štěstí, protože před tatínkem od vibrací prasklo přední sklo a rozběhl se po něm pavouk trhlin.

Maminko, vykřikl tatínek velkým hlasem, nevidím, slepý jsem, a už si to šněroval do plotu souseda Mráčka, co má třetí stavení od kraje.

Jenže maminka ukázala, že je správnou družkou svého muže. Energicky smýkla volantem a my jsme betonové sloupky plotu jen lízli, zanechávajíce na nich oboje levé dveře.

Heluš, vydrž ještě pět set metrů, křičel tatínek, ze začerněného obličejce mu svítily oči jako o kvartálním pití, a maminka stiskla rty, dívala se dopředu tou svou méně popraskanou půlkou skla a levou rukou vedla naše auto ve složitých klíčcích po labyrintu vozovky. Sousedi vybíhali z domků, ti, se kterými jsme byli pohádaní, nám hrozili, a ti, se kterými jsme kamarádili, nám mávali a volali sláva. V tom randálu, i přes mou snahu výfuk upadl už dávno, stejně ničemu nebylo rozumět a z auta vyhlížela všechna gesta podobně, a proto jsem se zase nedověděl, kdo má naši rodinu rád a kdo ne.

Ještě dvě stě metrů, zvolal tatínek, děti, dokážem to, a pak najednou děsně, ale děsně zařval, tachometr je v háji!!! (on to ve skutečnosti zařval jinak, ale maminka mi nařídila, že do slohové práce to musím napsat takto), a k tomu jedním dechem, hodte mi sem Jarouška, a můj silný bratr Vilda mě popadl a opravdu hodil dopředu a tatínek šikovně uhnul a já dopadl pod volant mezi pedály spojky a brzdy a hned jsem věděl, co mám dělat. Lapil jsem uvolněný náhon tachometru, který se mrskal sem a tam jako užovka v mokré trávě a ihned ten bovden cpal tam, kam patří, nazpět do tachometru.

Drž, Jaroušku, proboha jenom drž, volal tatínek svatým hlasem a sevřel mě kolena, protože aufák sebou strašně házel. K nám se totiž už dvacet let jezdilo výhradně na koni a ulice podle toho vypadala. A tak jsem cpal toho hada bovdenu furt do tachometru a říkal si, že radši zemřu, než abych tátu zklamal.

Ono se málem splnilo to první. Už jsme doma, zaslechl jsem Vildovo zaječení, Adéla vřískala nadšením a vtom se ozvala hromová rána a víc si nepamatuju...

Porazili jsme si svoje vlastní vrátka, ale auto i bez zadní nápravy, uvázla v příkopu, se setrvačností doplazilo na dvorek jako pes s přeraženým hřbetem. Mně nic nebylo, až na velkou bouli na hlavě, a tak jsem i já mohl jít na obecní úřad. Tatínek před svědky vymontoval tachometr a předložil jej starostovi jako corpus delicti, že jsme ujeli autem 13,7 km, a ustavil tak NOVÝ NÁRODNÍ REKORD.

Vlastně dva. Jeden na absolutní vzdálenost a druhý na dojezd do plánovaného cíle. A to si všechno pašák tatínek usmyslel dopředu. Byl slavnostně zvolen Motoristou roku, i my jsme se stali slavnými, přijeli redaktoři z krajských novin, udělali s námi reportáž a pak napsali do novin článek s titulkem „Jak plně žije náš člověk“. Pan Jonáček mohl puknout vzteky, jelikož stará Jonáčka a jejich Francek ušlapali stěží sedm set metrů a ani pes po nich neštěk.

Ale tím naše sláva ještě neskončila, poněvadž po nějaké době nás písemně pozvali ještě na okres, celou rodinu, a každý dostal zlatý odznak „Jel jsem automobilem“.

Od té doby nám auto stojí na dvorku jako pomník. Vilda sice uvažoval o tom, že ho spraví, ale pak ho to přešlo. Benzin z jeho jednorázové nádrže jsme stejně všecek vyjeli a kde bychom sehnali další, když už se nejméně deset let nikde neprodává? Občas si do auta sedne tatínek, kroutí volantem na místě, usmívá se a pak je hodný na maminku. I my s Adélou se máme dobře. Ona už není panna a mě zvolili ve škole předsedou třídy. Prý mne čeká velká kariéra.

Doslov autora

Tuto povídku jsem napsal v srpnu 1988. Pod rouškou sci-fi se jedná o hořkou satiru na tehdejší režim, což platilo pro hodně prací z okruhu autorů Ceny Karla Čapka. Bezprostředním podnětem k napsání povídky bylo uvedení na trh nového osobního automobilu Škoda Favorit. Byl to obyčejný a po vychytání dětských nemocí docela slušný lidový automobil, který však stál nejméně třicetina-